

495: Aynı Zaman ve Yerde Üç Talakın Hükmü

Tarık Ebu Abdullah

17 Haz, 2020

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum hocam, bir mekanda 3 defa boş ol boş ol dedim, tartışma sonrası bilinçli olarak. Eşim mağdur oldu gidecek hiç bir yeri yok bende pişman oldum ne yapmak gerek?

CEVAP

Ve aleykumusselamu ve rahmetullah. Hamd Allah'a mahsustur.

Muhterem kardeşim racih görüşe göre bir mecliste (*yani aynı yer ve zamanda*) verilmiş üç veya fazla talak bir talaktır. İmam Muslim (*rahimehullah*)'ın tahric ettiği hadiste ibni Abbas (*radiyallahu anhuma*) şöyle demiştir:

كَانَ الطَّلَاقُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَأَبَى بَكْرٍ وَسَنَتَيْنِ مِنْ خِلَافَةِ عُمَرَ طَلَاقُ
الثَّلَاثِ وَاحِدَةً فَقَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ إِنَّ النَّاسَ قَدْ اسْتَعْجَلُوا فِي أَمْرِ قَدْ كَانَتْ لَهُمْ فِيهِ أَنَاةٌ فَلَوْ
أَمْضَيْنَاهُ عَلَيْهِمْ. فَأَمْضَاهُ عَلَيْهِمْ

"Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) zamanında, Ebu Bekir'in hilafeti zamanında ve Ömer'in hilafetinin ilk iki senesinde üç talak bir talak kabul edilirdi. Sonra Ömer bin Hattab "İnsanlar kendilerine mühlet verilmiş olan bir işte acele ediyorlar. Yoksa acele ettikleri o işi onlar için geçerli mi kılsak?" dedi ve onu (bir mecliste üç talak) onlar için geçerli kıldı."

Ve İmam Muslim (*rahimehullah*)'ın diğer bir rivayetinde Ebu's-Sehba ibni Abbas (*radiyallahu anhuma*)'ya şöyle der:

أَتَعْلَمُ أَنَّمَا كَانَتْ الثَّلَاثُ تُجْعَلُ وَاحِدَةً عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَأَبَى بَكْرٍ وَثَلَاثًا مِنْ
إِمَارَةِ عُمَرَ. فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ نَعَمْ

"Bilir misin, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Ebu Bekir döneminde ve Ömer'in hilafetinin ilk üç senesinde üç talak bir talak sayılırdı? Bunun üzerine ibni Abbas (radiyallahu anhuma) "evet" dedi."

Ve yine İmam Muslim (*rahimehullah*)'ın diğer bir rivayetinde ibni Abbas (*radiyallahu anhuma*)

قَدْ كَانَ ذَلِكَ فَلَمَّا كَانَ فِي عَهْدِ عُمَرَ تَتَايَعَ النَّاسُ فِي الطَّلَاقِ فَأَجَازَهُ عَلَيْهِمْ

"Evet öyleydi. Ama Ömer döneminde insanlar bunu çokça yapmaya (kötüye

kullanmaya) başlayınca onu aleyhlerine caiz kıldı" dedi."

Ömer (*radiyallahu anhu*) zamanında bir maslahata binaen böyle hükmetmiştir. Fakat asıl olan evvelinde sabit olandır. Evet! Mevzuda ihtilaf düşmüştür ve cumhur ulema bir mecliste üç talakı üç ayrı talak olarak kabul ederler. Elbette görüşleri delillere dayanmaktadır ancak bahiste en güçlü delil yukarıda zikrettiğim ibni Abbas hadisidir. Dolayısıyla meselede racih olan muhakkak bir mecliste verilen talakın sadece bir talak sayılmasıdır. Sahabeden, tabiinden ve dört mezhebe müntesip bazı ulema bu görüşe vardıkları gibi özellikle İmam ibni Teymiyye ve İmam ibni Kayyım (*rahimehumallah*) bu görüşü savunmuşlardır. Allah'ı A'lem.